

กระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ ด้วยหลักพุทธสันติวิธี*

The Counseling Process of Astrologers in the Association of International Astrology by the Buddhist Peaceful Means

¹วรธิดา สงขาว และพระมหาหรรษา ธมฺมหาโส

¹Wantida Songkhao and Phramaha Hunsā Dhammahāso

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

¹Corresponding Author. Email: wantida.wan2504@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทสภาพปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ 2) เพื่อนำเสนอกระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติด้วยหลักพุทธสันติวิธี ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการศึกษาและเก็บข้อมูลจากนักโหราศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรวิชาโหราศาสตร์ และผู้มาขอรับบริการคำปรึกษาจากนักโหราศาสตร์ในสมาคมนานาชาติ จำนวน 27 รูป/คน ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล การตีความ โดยนำความรู้จากทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพิจารณา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัญหาของผู้มารับบริการคำปรึกษาจากนักโหราศาสตร์ มีความคาดหวังสูงในการที่จะให้นักโหราศาสตร์ช่วยคลี่คลายปัญหาให้กับตน แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่แน่ใจในความรู้ความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา การให้คำปรึกษาพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ที่ไม่มีคุณภาพ ขาดความแม่นยำขององค์ความรู้ทางวิชาการ ไม่สามารถเชื่อมความสัมพันธ์ตามหลักกัลยาณมิตร และยังขาดการประยุกต์ใช้หลักอริยสัจ 4 ในกระบวนการให้คำปรึกษา 2) กระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติด้วยหลักพุทธสันติวิธี มีองค์ประกอบทั้งหมด 8 ขั้นตอน 22 วิธีการ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ปฏิสันถารสร้างความคุ้นเคย มี 2 วิธีการ ขั้นตอนที่ 2 เปิดใจรับฟังปัญหา มี 2 วิธีการ ขั้นตอนที่ 3 พิจารณาด้วยอริยสัจ มี 2 วิธีการ ขั้นตอนที่ 4 การแลกเปลี่ยนข้อมูล มี 4 วิธีการ ขั้นตอนที่ 5 แสวงหาทางออก มี 3 วิธีการ ขั้นตอนที่ 6 การเสริมธรรมเสริมปัญญา มี 4 วิธีการ ขั้นตอนที่ 7 แนะนำแนวทางเลือก มี 2 วิธีการ ขั้นตอนที่ 8 รับฟังการตัดสินใจ มี 3 วิธีการ

คำสำคัญ: กระบวนการการให้คำปรึกษา; นักโหราศาสตร์; หลักพุทธสันติวิธี

* Received March 15, 2020; Revised May 21, 2020; Accepted August 24, 2020

Abstract

This research article has a purpose 1) to study the context, problems and obstacles in the consultation of astrologers in the International Astrology Association. 2) To present the counseling process of astrologers in the International Astrology Association using Buddhist principles of peaceful means. Use the qualitative research model in the field by studying documents. and in-depth interviews from key informants and those involved.

The result of the research shows that the problems of counseling service from astrologers. There is high expectation for the astrologers to help solve their problems. But at the same time not sure about the knowledge and ability of the consultant. Forecasting counseling of poor quality astrologers Lack of precision of academic knowledge. Unable to connect the relationship In principle Kanlayan Mitra. and still lacking the application of the Four Noble Truths in the counseling process, The Consultation Process of Astrologers in the International Astrology Association Using Buddhist Peace Method there is a sequence of steps to solve problems according to the Four Noble Truths. Which is a doctrine that covers all the principles in Buddhism Both theory and practice. It is the way of wisdom that proceeds to solve problems. According to the reasoning system. It's a problem solving process. And manage one's own life with human wisdom And it is a reality that is relevant to all people's lives. New knowledge from research is called the "Aesthetics Forecasting" process. There are 8 components in the process, which are 1. Greet to create familiarity 2. Open your heart to listen to problems 3. Consider with the Four Noble Truths 4. Exchange of information 5. Seek solutions 6. The promotion of dharma 7. Guidance for alternatives 8. Listen to decisions

Keywords: Consulting Process; Astrologers; Buddhist Peaceful Means

บทนำ

โหราศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ผูกพันกับชีวิตมนุษย์มาแต่ก่อนพุทธกาล โดยมีความเชื่อมโยงกับหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา ที่สอนให้เชื่อในผลของการกระทำ (กรรมลิขิต) เชื่อความเพียรพยายามของตนเอง จะดีหรือชั่วอยู่ที่ผลของการกระทำ (Thabthiwmai, 1981) ซึ่งก็ยังมีคนส่วนหนึ่งที่เชื่อในโหราศาสตร์ แต่ไม่เข้าใจในหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา อันเป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในใจ ที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล สุขภาพจิตเสีย ขาดที่พึ่งทางใจทำให้มีผลกับพฤติกรรมที่แสดงออกต่อสังคมในการอยู่ร่วมกัน ก่อให้เกิดปัญหา ในการดำเนินชีวิตและจะทำให้เกิดปัญหาในการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นักโหราศาสตร์ ไม่สามารถหาทางออกในการแก้ปัญหาได้ทุกเรื่อง เพราะเหตุการณ์บางอย่างได้เกิดขึ้นแล้ว แต่สิ่งที่ดีที่สุดในขณะนั้นก็คือกำลังใจ บางครั้งดวงชะตากลับมีบทบาท น้อยกว่าคำพูดที่พร่ำพรู

ออกมาจากความรู้สึก จากความทุกข์และจากปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ แต่หน้าที่ที่เป็นลักษณะสำคัญของนักโหราศาสตร์ คือการฟังให้เข้าใจ เพื่อให้คำปรึกษา ปลอดภัย ให้คำแนะนำ ให้คำสอน ตามแต่จะเห็นสมควรจากการแนะนำการใช้ชีวิตให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาชีวิตที่ประสบอยู่ ทำให้เกิดความเข้าใจตนเอง และผู้อื่นมากยิ่งขึ้น (Ruchiwanitkun, 1981) เป็นแนวทางการสร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความรัก ความสุข และช่วยฟื้นฟูพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น และยังช่วยให้ผู้มาขอคำปรึกษา สามารถปรับตัวให้เข้ากับกฎของธรรมชาติและกฎแห่งกรรมได้ (Hiransri, 2011) ในขณะที่ Chantarasakun (1992) นักวิชาการให้คำปรึกษามีแนวปฏิบัติต่อเรื่องดังกล่าวว่าเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้ที่มารับคำปรึกษา ภายใต้สัมพันธภาพที่ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจตนเอง สภาพแวดล้อม และปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ได้ดียิ่งขึ้น โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคและวิธีการทางจิตวิทยาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจความรู้สึก ค่านิยม ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเอง เพื่อนำไปสู่ทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ปัญหา และเป้าหมายในการดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางพุทธวิธีการให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นวิธีการ หรือกระบวนการที่พระพุทธเจ้าทรงใช้ ในการช่วยเหลือเวไนยสัตว์ให้เข้าถึงหนทางพ้นทุกข์ด้วยตนเอง โดยมีพระพุทธองค์เป็นกัลยาณมิตรช่วยชี้หนทางให้ โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ พระองค์ทรงช่วยชี้แจงถึงปัญหาให้กระจ่างชัดเจน โนมน้าวจิตใจให้เขาปฏิบัติตาม ให้มีความมุ่งมั่นต่อการแก้ไข ปัญหา และให้เกิดความสุขใจ มองเห็นหนทางแก้ไขปัญหา คือความทุกข์นั้นได้ด้วยตนเอง (Kosol niwatwong, 1998)

สมาคมโหราศาสตร์นานาชาติในปัจจุบัน เป็นสถาบันที่ผลิตนักโหราศาสตร์ออกไปทำงานในด้านการให้คำปรึกษาและการพยากรณ์อย่างมากมาย แต่ยังไม่สามารถผลิตนักโหราศาสตร์ให้มีความรู้และความสามารถในการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพมากพอ ในด้านการพยากรณ์ก็ยังไม่พร้อมด้วยคุณธรรมและจรรยาบรรณ และพร้อมด้วยความรู้ในหลักธรรม ของพุทธศาสนา ดังเสียงสะท้อนของ ดร.ภิญโญ พงศ์เจริญ นายกสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติว่า ปัญหาที่พบของนักโหราศาสตร์ ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติคือ นอกจากปัญหาทางด้านวิชาการแล้ว ยังมีปัญหา เรื่องคุณธรรม จริยธรรม และองค์ความรู้ในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา เป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับทฤษฎีของอาจารย์พายัพ วชิโร ซึ่งเป็นอาจารย์ที่สอนในหลักสูตรวิชาโหราศาสตร์ ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ ที่มองว่าบุคคลที่เข้ามาเรียนที่นี่ บางคนรีบร้อนที่จะเรียน เพื่อจะรีบไปประกอบวิชาชีพ จุดอ่อนประการสำคัญคือขาดองค์ความรู้ทางวิชาการที่แม่นยำ ทั้งยังไม่พร้อมในด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ และขาดองค์ความรู้ในการบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาใช้ในการให้คำปรึกษาอีกด้วย ดร.กฤตกาวัลย์ หิรัญสี, นักโหราศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงการโหราศาสตร์ ให้ความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า นักโหราศาสตร์ในปัจจุบันจะต้องเพิ่มเติมองค์ความรู้ในทางวิชาการ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ทั้งยังต้องเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการให้คำปรึกษา และการเยียวยาจิตใจผู้ที่ได้รับความทุกข์ที่มาขอรับบริการจากนักโหราศาสตร์ ซึ่งต้องเพิ่มองค์ความรู้ในด้านหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา พัฒนาทักษะการใช้วาจาสุภาพิตให้เกิดไหวพริบ และมีทัศนคติที่ดีในการมองโลก และการช่วยเหลือผู้คน (Hiransri, 2011)

จากความเป็นมาและสภาพปัญหาดังกล่าวในเบื้องต้น และจากการสืบค้นข้อมูลเบื้องต้นพบว่า สมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ มีวัตถุประสงค์และหลักการ เพื่อ "เผยแพร่วิชาโหราศาสตร์และหรือศาสตร์อื่นที่ละม้ายคล้ายกันให้กับประชาชน ผู้สนใจทั่วไป โดยยึดหลักสามัคคีธรรมเป็นมูลฐาน" ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษา บริบทสภาพปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ มาเป็นกรอบในการวิจัย เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อจะนำไปสู่การนำเสนอกระบวนการเสริมสร้างประสิทธิภาพการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ด้วยหลักพุทธสันติวิธีที่มีกระบวนการชี้ให้ชัด ชวนให้ปฏิบัติ เราให้กล้า ปลุกให้เราแรง เพื่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ และเป็นแนวทางเพื่อการเสริมสร้างสังคมสันติสุข ภายใต้บทบาทของนักโหราศาสตร์สืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทสภาพปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ
2. เพื่อนำเสนอกระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติด้วยหลักพุทธสันติวิธี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **รูปแบบการวิจัย** การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบภาคสนาม โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus group discussion) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอกระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติด้วยหลักพุทธสันติวิธี

2. **กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ** (Key Informants) แบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็น 5 กลุ่ม โดยผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ด้วยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) กลุ่มบุคลากรในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ จำนวน 11 คน กลุ่มนักโหราศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงการโหราศาสตร์ จำนวน 3 คน กลุ่มนักวิชาการผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 5 รูป/คน พระสงฆ์ผู้มีความรู้ด้านโหราศาสตร์และการพยากรณ์ จำนวน 3 รูป และกลุ่มผู้มารับบริการคำปรึกษาพยากรณ์ จำนวน 5 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น จำนวน 27 รูป/คน การเลือกผู้ให้ข้อมูลเป็นการเลือกแบบเจาะจงคนที่มีทักษะและเกี่ยวข้องกับสมาคมโดยตรง

3. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย** งานวิจัยนี้เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง ที่ผ่านการตรวจเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านด้วยกระบวนการหาค่าน้ำหนักความน่าเชื่อถือ Index of Objective Congruence (IOC) ร้อยละ 60 ขึ้นไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้การจดบันทึก การบันทึกเสียง และการถ่ายภาพ และ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดหมวดหมู่ ทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

5. สรุปและวิเคราะห์ผล โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบอุปนัยโดยการตีความ ด้วยหลัก Content Analysis ทำการบูรณาการชุดแนวคิด วิธีปฏิบัติจากประสบการณ์ข้อมูลข้อเสนอแนะ และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาโวหาร

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การศึกษาข้อที่ 1. เพื่อศึกษาบริบทสภาพปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 5 กลุ่ม พบว่าสภาพปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) สภาพปัญหาของผู้มารับการให้คำปรึกษาจากนักโหราศาสตร์ 1) สภาพปัญหาการให้คำปรึกษาของตัวนักโหราศาสตร์ 3) สภาพปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ ซึ่งสภาพปัญหาของผู้มารับการให้คำปรึกษาจากนักโหราศาสตร์ พบว่า เป็นเรื่องความคาดหวังสูงในการที่จะให้นักโหราศาสตร์ช่วยคลี่คลายปัญหาให้กับตน (Phosri, 2019) ผู้มารับบริการรับคำปรึกษาจากนักโหราศาสตร์ไม่สามารถที่จะเริ่มต้นพูดถึงปัญหาของตนเองได้ ลำดับเหตุการณ์ไม่ถูก สาเหตุมาจาก ยังไม่คุ้นชินหรือไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษาหรือนักโหราศาสตร์มากดีพอ ผู้รับคำปรึกษาไม่รู้ว่าปัญหาที่แท้จริงของตนเองคืออะไร เพราะบางคนต้องเผชิญกับปัญหาหลายอย่างในเวลาเดียวกันจนเกิดความสับสนไม่สามารถแยกแยะได้ ผู้มารับคำปรึกษาไม่แน่ใจในความรู้ความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา และไม่แน่ใจในทัศนคติของผู้ให้คำปรึกษา ทั้งยังไม่มั่นใจในความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวว่าผู้ให้คำปรึกษาที่เป็นนักโหราศาสตร์จะรักษาเรื่องราวของเขาไว้เป็นความลับได้หรือไม่ (Ngamsrirojanakun, 2019) ในส่วนสภาพปัญหาการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ นั้นพบว่า เป็นปัญหาด้านองค์ความรู้ทางวิชาการ เนื้อหาหลักสูตรทางโหราศาสตร์ยังไม่ทันสมัย และเป็นที่ยอมรับกับสาธารณชน ปัญหาที่นักโหราศาสตร์ที่ขาดคุณธรรม จริยธรรม มักจะสร้างความเชื่อที่ไม่ถูกต้องให้กับผู้มารับคำปรึกษาพยากรณ์ ปัญหาที่นักโหราศาสตร์มาเรียนรู้วิชาการอย่างรีบร้อน เพื่อที่จะไปประกอบวิชาชีพ ส่งผลให้การให้คำปรึกษาพยากรณ์ไม่มีคุณภาพ ขาดความแม่นยำขององค์ความรู้ทางวิชาการ (Vachiro, 2019) สภาพปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการการให้คำปรึกษา พบว่านักโหราศาสตร์ไม่สามารถเชื่อมความสัมพันธ์ตามหลักกัลยาณมิตรได้ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญในกระบวนการให้คำปรึกษา เพราะนักโหราศาสตร์ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มารับบริการคำปรึกษา โดยต้องสร้างให้เขาเกิดความไว้วางใจ ในตัวผู้ที่จะให้คำปรึกษา มีท่าทีที่เป็นมิตรและพร้อมที่จะรับฟังเรื่องราวความทุกข์ของบุคคลเหล่านั้นได้ และนักโหราศาสตร์ยังไม่สามารถสืบหาสาเหตุแห่งความทุกข์ของผู้มารับคำปรึกษาได้ (Sritulula, 2019) เพราะเมื่อไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีตามหลักกัลยาณมิตรได้ จึงส่งผลให้การสืบหาสาเหตุของทุกข์หรือปัญหาของบุคคลผู้นั้นไม่ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาเรื่องการไม่สามารถประยุกต์ใช้หลักอริยสัจ 4 มาใช้ใน

กระบวนการให้คำปรึกษา อันเป็นหลักธรรมสำคัญที่ครอบคลุมคำสอนทั้งหมดในพุทธศาสนา และเป็นหลักธรรมที่เป็นแก่นสำคัญของพุทธวิธีการให้การปรึกษา เนื่องจากเป็นหลักธรรมที่มุ่งผลในทางปฏิบัติ สามารถใช้แก้ไขปัญหาในชีวิต มีความลึกซึ้งและมีหลักธรรมอื่น ๆ ซ้อนซ้อนและผสมผสานรวมกันอยู่ในหลักธรรมนี้

วัตถุประสงค์การศึกษาข้อที่ 2 เพื่อนำเสนอกระบวนการเสริมสร้างประสิทธิภาพการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติด้วยหลักพุทธสันติวิธี

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ ด้วยหลักพุทธสันติวิธี มีลำดับขั้นตอนเป็นไปตามการแก้ไขปัญหาตามอริยสัจ ซึ่งเป็นหลักธรรมคำสอนที่ครอบคลุมหลักธรรมทั้งหมดในพระพุทธศาสนา ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นวิถีแห่งปัญญาที่ดำเนินการแก้ไขปัญหา ตามระบบแห่งเหตุผล เป็นกระบวนการแก้ปัญหาและจัดการกับชีวิตของตนเองด้วยปัญญาของมนุษย์เอง และเป็นความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนทุกคน การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบองค์ความรู้ใหม่ที่เรียกว่า กระบวนการ “สุนทรียพยากรณ์” หรือ “AG Model” AG : Appreciative Guide Model. มีองค์ประกอบทั้งหมด 8 ขั้นตอน 22 วิธีการอันได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ปฏิสนธิ์สร้างความคุ้นเคย มี 2 วิธีการ คือ 1. การเชื่อมสมานไมตรี เป็นการเชื่อมโยงของผู้ให้การศึกษาเข้ากับความจริงในใจของผู้รับบริการ เป็นภาวะจิตใจแจ่มใสที่เปิดกว้างด้วยความรู้ ความเข้าใจอันถูกต้อง (สัมมาทิฐิ) จนเกิดคุณลักษณะของสัมพันธภาพกัลยาณมิตรอันอ่อนโยนเชื่อมสมานระหว่างผู้ให้การศึกษากับผู้รับบริการขึ้น 2. ด้วยท่าทีดุจญาติ สื่อสารพูดคุยและแสดงออก ต่อผู้มารับบริการด้วยท่าทีเสมือนว่าบุคคลนั้นเป็นคนในครอบครัว ดูแลผู้มารับบริการคำปรึกษาให้เสมือนดูแลญาติมิตรคนหนึ่ง เป็นขั้นตอนการสร้างสัมพันธภาพ กับผู้รับการศึกษาโดยอาศัยหลักกัลยาณมิตร หลักพรหมวิหารธรรม เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ สมานให้เกิดไมตรี เพื่อจะทำให้ผู้มารับบริการรู้สึกเป็นกันเอง ใช้ถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ด้วยท่าทีที่เป็นมิตร ด้วยความรักความเมตตากรุณา ใส่ใจและคำนึงถึงประโยชน์สุขของผู้รับคำปรึกษา เข้าถึงจิตใจและสร้างความสนิทสนมเป็นกันเอง

ขั้นตอนที่ 2 เปิดใจ รับฟังปัญหา มี 2 วิธีการ คือ 1. การรับฟัง เป็นการฟังอย่างลึกซึ้งด้วยหัวใจที่เปิดกว้าง ปราศจากอคติ รับรู้ความรู้สึกทุกข์หรือปัญหาของผู้มารับบริการและรู้เท่าทันปฏิกิริยาภายในใจของเรา และต้องฟังด้วยจิตว่าง คือไม่พยายามที่จะตัดสิน ไม่พยายามประเมินค่าสิ่งที่ฟัง หากแต่ฟังอย่างลึกซึ้งด้วยโสตประสาทและจากความต้องการในหัวใจจริง ๆ ด้วยเมตตาเป็นที่ตั้งด้วยสติเป็นสำคัญ 2. การสอบถามสนทนา เป็นการสอบถาม สนทนา สอบค้น (สวณะและปริจจณา) ด้วยหัวใจแห่งความกรุณา มีปรโตโฆสะแห่งปัญญา และสัมมาทิฐิคอยกำกับในการไต่สวนซักถาม สอบค้น เพื่อให้รู้เหตุที่มาแห่งทุกข์ และ น้อมนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ด้วยใจแห่งความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปราบณาที่อยากจะให้เขาเหล่านั้นพ้นทุกข์ และน้อมนำหลักวาจาสุภาสิตมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสอบถาม ขั้นตอนการเปิดใจ รับฟังปัญหา เป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้รับบริการได้ตรวจสอบระหว่างประเด็นในใจกับความเป็นจริงของชีวิต ว่ามีความสอดคล้องกลมกลืนกันหรือไม่ด้วยการเอื้ออำนวยให้เกิดการเปิดเผยตนเอง รวมทั้งการเอื้อปฏิสัมพันธ์จะเป็นการขยายมุมมองของผู้รับบริการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งทักษะที่เคยคับแคบหรือเคยรับรู้เพียงมุมเดียวจากใจที่ยึดมั่นถือ

มัน ก็จะถูกขยายให้กว้างขึ้น ชัดเจนขึ้น ผู้รับบริการก็จะได้ตระหนักว่าตนเองนั้นมีความเห็น มีทัศนคติก่อให้เกิดความทุกข์อย่างไรบ้าง (Phrakruphawana Wiranusitwit, 2017)

ขั้นตอนที่ 3 พิจารณาด้วยอริยสัจ มี 2 วิธีการ คือ 1.การวิเคราะห์เรื่องราว เป็นวิธีการจัดการกับข้อมูลที่ได้มาจากกระบวนการสื่อสารอย่างลึกซึ้ง ทั้งการพูดและการฟังผู้มารับบริการคำปรึกษา ใช้หลักอริยสัจ 4 เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหา คือ ทุกข์ (ปัญหา) สมุทัย (สาเหตุของปัญหา) นิโรธ (ความดับทุกข์) มรรค (วิถีปฏิบัติเพื่อการดับทุกข์) 2. การย้อนความ จับประเด็น เป็นการทวนซ้ำ ในสาระสำคัญที่ผู้รับคำปรึกษาได้พูดไปแล้วพร้อมนำไปสู่การจับประเด็น ซึ่งเป็นการสรุปความรวบรวบใจความสำคัญทั้งหมดของความคิด อารมณ์ความรู้สึก ของผู้รับคำปรึกษาที่เกิดขึ้นในระหว่างให้คำปรึกษาหรือในแต่ละครั้ง โดยใช้คำพูดสั้น ๆ ให้ได้ใจความสำคัญทั้งหมด ขั้นตอนการพิจารณาด้วยอริยสัจ เป็นกระบวนการที่นักโหราศาสตร์ที่ให้คำปรึกษาต้องร่วมกับผู้มารับการปรึกษาสำรวจว่า ทุกข์หรือปัญหาที่กำหนดนั้นมีสาเหตุมาจากอะไร สาเหตุของปัญหาอาจเกิดจาก มูลเหตุหลายอย่างก็ได้ทั้งนี้ต้องแยกให้ชัดเจน ว่าอะไรคือเหตุปฐมระหว่างความเชื่อ ความปรารถนา ความคาดหวัง ยึดมั่นถือมั่น ระหว่างความน่าเป็นจริงที่ปรากฏ และความเป็นจริงตามหลักธรรมซึ่งประกอบด้วยองค์ ธรรมปฏิบัติสมบูรณ์ กฎของไตรลักษณ์ ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้รับบริการปรึกษาได้รับความทุกข์จนหลุดไปอยู่กับความจริงที่เกิดขึ้นไม่ได้ (PhraDhampitaka P.A.Payutto, 2008)

ขั้นตอนที่ 4 แลกเปลี่ยนข้อมูล มี 4 วิธีการ คือ 1.การยกประเด็น เป็นการจูงใจผู้มาขอรับการปรึกษาให้ตื่นตัวและเกิดความสนใจที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยการตั้งหรือพูดถึงหัวเรื่องที่นำเสนอใจขึ้นมา บางครั้งก็จะพูดถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปใกล้ๆ ตัวที่ผู้ฟังมีความรู้และคุ้นเคยอยู่แล้ว มาอธิบายหรือเล่าให้ฟังแล้วโยงสัมพันธ์กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา 2. การชื่นชม โดยการทำให้ผู้มารับบริการเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ได้แสดงความสามารถเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ความภาคภูมิใจในตนเองนี้ถือว่าเป็นแรงจูงใจภายในที่จะมีส่วนให้การแก้ปัญหาประสบผลสำเร็จ 3. การถามปริศนาธรรม เป็นวิธีการประยุกต์การถามปริศนาธรรม ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการจูงใจผู้มารับบริการ เพราะว่าโดยธรรมชาติของมนุษย์แล้ว มีความอยากรู้อยากเห็น ต้องการหาคำตอบจากสิ่งต่าง ๆ 4.การเห็นอกเห็นใจ เป็นการแสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจผู้มารับบริการคำปรึกษา ราวกับเข้าไปนั่งในใจเขา เข้าใจในสถานการณ์ที่เขาผู้นั้นกำลังพบเจอ ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นกระบวนการของการบอกเล่าประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาของนักโหราศาสตร์ที่ให้คำปรึกษา และผู้มารับบริการ เพื่อจะทำให้เห็นว่าปัญหาของผู้มารับบริการคำปรึกษานั้น มีบทเรียนในการจัดการปัญหานั้น จากที่อื่นอย่างไรบ้าง กระบวนการจึงต้องใช้ทั้งการยกประเด็นให้ตื่นตัว การชื่นชมในขณะที่เขาอยู่กับปัญหานั้นได้ รวมทั้งการแสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจ เมื่อเห็นเขาอยู่ในภาวะของความกังวลกับปัญหาหรือความทุกข์นั้น และการใช้ลีลาการชี้ให้ชัด ชวนให้ปฏิบัติ เราให้กล้า ปลุกให้เร้าแรง เพื่อถามปริศนาธรรม เพื่อให้เขาได้ใคร่ครวญต่อการแก้ไขปัญหา นั้น อย่างมีสัมมาทิฐิ (PhraDhampitaka P.A.Payutto, 2008)

ขั้นตอนที่ 5 แสวงหาทางออก มี 3 วิธีการ คือ 1. การควบคุมอารมณ์ โดยการใช้สติ หรือ อปัมาทธรรม คอยควบคุมตัวเองให้มีสติอยู่ตลอดเวลา ว่ากำลังจะคิด จะพูดหรือจะทำอย่างไรในท่ามกลางสถานการณ์ที่ผู้รับบริการกำลังบอกเล่าความทุกข์อย่างสับสน 2. การชี้คุณ เป็นการแสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ผู้มารับบริการคำปรึกษากำลังประสบอยู่นั้น ถึงแม้จะเป็นความทุกข์อันใหญ่หลวง แต่ให้มองในทางกลับกัน มันก็ให้คุณค่ากับ

เรา ที่ได้มีบทเรียนในการแสวงหาทางออก 3. การชี้โทษ เป็นการชี้ผลที่ตามมาในทางลบ เป็นการบอกถึงผลที่ไม่ดีหรือโทษที่อาจจะตามมาจากการแสวงหาทางออกในการปฏิบัติที่ไม่ถูกวิธี เช่น เมื่อผู้มารับบริการมีทัศนคติในด้านลบกับปัญหาที่กำลังประสบพบเจอ ขั้นตอนแสวงหาทางออก เป็นกระบวนการแนะนำให้ผู้มาขอรับการปรึกษาได้พิจารณาอรรถประโยชน์ระหว่างความเป็นจริงของชีวิต กับความคาดหวังที่ผู้รับบริการยึดมั่น และนำไปให้ผู้รับบริการได้เข้าใจเห็นจริง (Realize) ในปมประเด็นปัญหานั้น ๆ การที่ผู้มาขอรับการปรึกษา เกิดความเข้าใจความทุกข์ในเรื้องนั้น ๆ ขณะนั้นของตน ทำให้เขาคลายความคาดหวัง นำไปสู่ภาวะจิตใจที่โล่ง โปร่ง สงบ และสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองในที่สุด สามารถแสวงหาแนวทางสันติต่อกิเลส ต่อความทุกข์นั้นได้โดยอาศัยธรรมโอสธ (Hiransri, 2019)

ขั้นตอนที่ 6 การเสริมธรรมเสริมปัญญา มี 4 วิธีการ คือ 1. การแสดงออกถึงความหวัง เป็นการสนับสนุนด้วยการแสดงออกให้เห็นถึงความหวังของการเปลี่ยนแปลงชีวิตที่กำลังจะเกิดขึ้น จากการที่ผู้รับบริการจะได้น้อมนำหลักปฏิบัติในทางพระพุทธศาสนา ไปใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือทุกข์ของตนได้ในที่สุด 2.การให้กำลังใจ เป็นการแสดงความสนใจ เข้าใจในสิ่งที่ผู้รับบริการคำปรึกษาพูดและสนับสนุนให้เขาพูดต่อไป โดยใช้คำพูดหรือท่าทางที่กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษากระตือรือร้น และมั่นใจในตนเอง รวมทั้งตระหนักในความสามารถและคุณค่าในตัวเอง 3. การกระตุ้นแรงจูงใจ เป็นการจูงใจด้วยคำพูดประโยคสั้นๆ แต่กินใจลึกซึ้ง มีเหตุผลเพื่อกระตุ้นเขาให้เกิดการตื่นตัว เกิดความสนใจ ฉงนในคำพูด ได้คิด หรือเกิดความสงสัยต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม 4.การยกนิทานและอุทาหรณ์ประกอบ โดยใช้นิทานประกอบการบรรยายหลักธรรม คือ อุปมาอุปไมยขนาดยาว มีเหตุการณ์ที่ละเอียดมีที่มาที่ไป ใช้การเล่านิทานมาจูงใจให้ผู้มาขอรับการปรึกษามีความสนใจ แล้วสอดแทรกเนื้อหาที่เป็นหลักธรรมเข้าไป ซึ่งวิธีนี้ทำให้ผู้มาขอรับการปรึกษามีความสุขกับการแสวงหาทางออกของปัญหาได้อีกด้วย ขั้นตอนการเสริมธรรมเสริมปัญญา จึงเป็นวิธีการทำให้ผู้รับบริการมีความเข้าใจโลก ชีวิต และธรรมชาติอย่างกว้างขวางขึ้น จริงแท้มากขึ้น อันเกิดจากการที่ผู้ให้การศึกษาได้หยิบยกหลักธรรมหรือประเด็นในชีวิตผู้รับบริการที่ดีงาม ที่น่าชื่นใจมาทำให้มีคุณค่า ช่วยเปิดมุมมองแก่ชีวิตของผู้รับบริการให้มารับรู้ในส่วนที่ดีงาม มากกว่าจะไปยึดมั่นกับส่วนที่บกพร่อง อันจะทำให้ผู้รับบริการมีกำลังใจและความมั่นใจในการดำเนินชีวิตอย่างมีความหมายมากขึ้น สามารถใช้ปัญญาพิจารณาสิ่งที่เกิดขึ้นกับชีวิตได้อย่างถูกต้องเป็นจริง (Phrakruphawana Wiranusitwit, 2017)

ขั้นตอนที่ 7 แนะนำแนวทางเลือก มี 2 วิธีการ คือ 1. การนำเสนอทางเลือก เป็นวิธีการให้ได้มาซึ่งทางออก หรือ ทางเลือกในการจัดการปัญหา ผู้ให้การศึกษา สามารถที่จะนำเสนอแนวทางที่เป็นประโยชน์ พิจารณาร่วมกับผู้มาขอรับการปรึกษาในการหาแนวทาง ซึ่งหลักการที่นำมาประยุกต์ใช้ คือ “เกณฑ์ตัดสินคุณค่าของพุทธจริยศาสตร์” ซึ่งเป็นหลักในการพิจารณาว่า แนวทางหรือทางออกของปัญหานั้น เป็นการกระทำที่ถูกต้อง หรือไม่ถูกต้องอย่างไร 2. ชี้ประโยชน์ เป็นการชี้ผลที่ตามมาในทางบวก เป็นการชี้ให้ผู้รับบริการคำปรึกษาเห็น ข้อดีและประโยชน์ที่จะได้รับ เป็นการสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาล้ำตัดสินใจที่จะเลือก หรือปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ ขั้นตอนการแนะนำแนวทางเลือก จะนำไปสู่กระบวนการปฏิบัติตามแนวทางของ มรรค ที่แบ่งการปฏิบัติ ออกเป็น 2 ระดับคือ 1. ระดับแรกของการปฏิบัติตามแนวทางมรรค 8 เริ่มที่ สัมมาสินันคือผู้รับการศึกษาต้องมีสติสัมปชัญญะกับพฤติกรรมของตน ถัดมา คือ สัมมาทิฐิผู้รับการ

ปรึกษา พิจารณาปัญหาของตนตามหลักไตรลักษณ์ เพื่อให้เกิดการยอมรับความทุกข์ที่เกิดขึ้น เพื่อเรียกฟื้นกำลังใจให้กลับคืนมาก่อน ขั้นต่อมาผู้ให้การศึกษา ต้องชี้แนะผู้รับการปรึกษาให้มีมรรคข้อสัมมาสังกัปปะ คือ ไม่คิดพยาบาท ไม่ชิงชังและไม่หมกมุ่นอยู่กับสิ่งที่ต้องการของตนมากเกินไป 2. ระดับที่สอง เป็นการลงมือปฏิบัติตามแนวทางคิดไว้ เพื่อแก้ไขปัญหายภายในและภายนอกให้ได้มากที่สุด แต่ทั้งนี้ต้องให้ผู้มารับการปรึกษาพิจารณา เลือกวิธีต่าง ๆ ซึ่งเหมาะสมกับตัวเองในการนำไปปฏิบัติแล้วได้ผลอย่างไร ก็นำกลับไปพูดคุยปรึกษาเพื่อที่จะได้ช่วยกันตรวจสอบ และประเมินผลวิธีต่าง ๆ ที่ได้วางไว้นั้นว่า ปฏิบัติแล้วได้ผลเป็นไปตามที่ต้องการหรือตามเป้าหมายหรือไม่ (PhraDhampitaka P.A.Payutto, 2008)

ขั้นตอนที่ 8 รับฟังการตัดสินใจ มี 3 วิธีการ คือ 1. การพยากรณ์ความหมายใหม่ เป็นขั้นตอนการประยุกต์ใช้ ภาษาและศัพท์ที่ใกล้เคียงกับกลุ่มของผู้มารับบริการ แล้วค่อยๆ อธิบายหรือดึงเข้าสู่ธรรมของพระพุทธศาสนา ด้วยการจงใจโดยอาศัยแนวคิดทางจริยธรรม ใช้ภาษาในความหมายใหม่อธิบายหลักธรรมให้เขาเข้าใจและยอมรับหลักการของพระพุทธศาสนา 2. การใช้อุปกรณสื่อสารที่เข้าใจง่าย เป็นการสื่อสารที่ใช้อุปกรณ์ประกอบเป็นวิธีจูงใจ เพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจเนื้อหาอย่างชัดเจน แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น อันมีความหมายต่อผู้รับบริการ 3. การใช้อุปมาอุปไมย โดยยกอุปมาที่มีตัวอย่างของจริงหรือปรากฏการณ์จริง ที่เป็นรูปธรรมมาเปรียบเทียบกับอุปไมย ทำให้ผู้รับบริการสามารถเข้าใจได้ทันที การตัดสินใจ เป็นกระบวนการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกหลายๆ ทางเลือก เพื่อให้ผู้รับบริการคำปรึกษาได้ประโยชน์สูงสุด และไม่มีผลเสียหายผิดพลาดหรือมีน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ขั้นตอนการรับฟังการตัดสินใจ จึงมีความสำคัญเพราะหากผู้รับบริการยังไม่มี的信心ในการตัดสินใจ (Chantarasakun, 1992) จึงควรต้องใช้วิธีการอุปมาอุปไมย ใช้อุปกรณ์สื่อสารที่เข้าใจง่าย ใช้เทคนิค ลีลาการชี้ให้ชัด ชวนให้ปฏิบัติ เราให้กล้า ปลุกให้สำนึก ด้วยการให้ความหมายใหม่ เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหามีสัมมาทิฐิ

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพโมเดล: “สุนทรียพยากรณ์ (AG : Appreciative Guide Model) (ผู้วิจัย)

ในกระบวนการการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ ทั้ง 8 ขั้นตอน 22 วิธีการนั้น ก็จะใช้เทคนิค ลีลา การชี้แจงให้เห็นชัด ชวนให้ปฏิบัติ เราให้กล้า ปลุกให้เร้าแรง ในทุกกระบวนการ เพื่อค้นหาอุปสรรคหรือปัญหาที่ซ่อนซ่อนอยู่ภายในใจ แล้วจึงอาศัยกระบวนการแห่งศรัทธาและกระบวนการแห่งปัญญานำหลักความจริงสื่อให้ผู้รับบริการมองเห็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ภายใต้การเลือกพิจารณาด้วยปัญญาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจอันถูกต้องในประเด็นปัญหาที่ผู้รับบริการกำลังเผชิญอยู่ และเอื้อให้บุคคลนำพาชีวิตไปสู่แนวทางที่สอดคล้องกับความจริง ช่วยแก้ปัญหาความทุกข์ของคนอื่น โดยทำให้ผู้มีความทุกข์ได้ตระหนักถึงปัญหาของตนเอง ด้วยวิธีการที่ผู้มีความทุกข์ ได้รู้จักความทุกข์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง มีชีวิตอยู่อย่างรู้เท่าทันความทุกข์ รู้เหตุเกิดของความทุกข์ รู้การดับทุกข์ คือการดับความอยากแห่งต้นเหตุที่เข้าไปยึดมั่น ทำให้เกิดความทุกข์ได้ และรู้หนทางที่ดำเนินสู่การดับความทุกข์ คือการปฏิบัติตามทางสายกลาง เพื่อที่จะเข้าถึงการดับความทุกข์ ซึ่งเรียกว่า หลักอริยสัจ 4 ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ที่ปรากฏชัดในคัมภีร์พระไตรปิฎก โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการให้คำปรึกษาในทางโหราศาสตร์ ก็เพื่อให้ผู้มาขอรับบริการ คำปรึกษา เข้าถึงแนวทางแก้ไขปัญหาของตน ในทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า การเข้าถึงนิโรธ คือ ความดับทุกข์ที่เกิดขึ้นนั่นเอง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่ากระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ไม่สามารถเชื่อมความสัมพันธ์ตามหลักกัลยาณมิตรได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักโหราศาสตร์ไม่ได้ใช้รูปแบบการปรึกษาตามหลักกัลยาณมิตร เพราะการใช้รูปแบบการสื่อสารตามหลักกัลยาณมิตรจะทำให้กระบวนการให้คำปรึกษาสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ โดยผู้ให้การปรึกษาจะเป็นกัลยาณมิตรชี้แนวทาง ให้แก่ผู้รับการปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ประทีป พืชมงคลกลาง ที่พบว่า รูปแบบการปรึกษาเชิงพุทธตามหลักกัลยาณมิตร มีกระบวนการปรึกษา 4 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างศรัทธา สนทนาเปิดใจ การเสริมธรรมเสริมปัญญา และการแสวงหาสันติ โดยมีแนวปฏิบัติของการปรึกษาทั้งส่วนของผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา อันตั้งอยู่บนฐานของความเป็นกัลยาณมิตร คือ ปรโตโฆสะ และโยนิโสมนสิการ และนำไปสู่การแสวงหาทางออกของทุกข์ตามแนวทางอริยสัจได้ (Phuchthonlang, 2014)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่ากระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ ด้วยหลักพุทธสันติวิธี มีลำดับขั้นตอนเป็นไปตามการแก้ไขปัญหตามหลักอริยสัจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ อริยสัจเป็นหลักธรรมคำสอนที่ครอบคลุมหลักธรรมทั้งหมดในพระพุทธศาสนา ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นวิธีแห่งปัญญาที่ดำเนินการแก้ไขปัญหามาระบบแห่งเหตุผล เป็นกระบวนการแก้ปัญหาและจัดการกับชีวิตของตนเองด้วยปัญญาของมนุษย์เอง และเป็นความจริงที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนทุกคน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Phrakruephawana Wiranusitwit (2017) ที่พบว่า กระบวนการให้คำปรึกษาเชิงพุทธจิตวิทยา มีขั้นตอนการให้คำปรึกษาเป็นไปตามอริยสัจ 4 เป็นกระบวนการแก้ปัญหาและจัดการกับชีวิตของตนเองด้วยปัญญาของมนุษย์เอง และเป็นความจริงที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนทุกคน เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้พัฒนาตนเอง ในการแก้ไขปัญหโดยใช้วิธีการปฏิบัติตามแนวทางมรรค คือการดำเนินชีวิตตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ประโยชน์ที่เด่นชัดของโหราศาสตร์คือ ช่วยในการทำความเข้าใจอุปนิสัยและศักยภาพของตนเอง รู้จุดอ่อนจุดแข็งของตนเองเพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้นและถูกทิศทาง ช่วยให้เข้าใจผู้อื่น เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นอุปกรณ์ช่วยในการให้คำปรึกษา และช่วยให้เข้าใจธรรมชาติมากขึ้นโดยเฉพาะเรื่องกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Viwatchaphuri (2011) ที่พบว่าพระพุทธศาสนายังไม่ได้ปฏิเสธความเชื่อทางโหราศาสตร์ แต่ก็ไม่ได้สนับสนุน แต่สอนให้เชื่อผลของการกระทำ เชื่อความเพียรพยายามของตนเองเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต อยู่ในหลักคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรม นั่นคือกรรมที่เป็นสิ่งกำหนดวิถีทางชีวิตของคนเรา เป็นไปตามหลักศรัทธา 4 สอดคล้องกับงานของ Phramahaprasak Akkhapano (1998) ที่พบว่า ชาวพุทธไทยมีความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม แต่ไม่ทราบว่าผลของกรรมจะปรากฏขึ้นเมื่อใด นักโหราศาสตร์จึงมีบทบาทในการช่วยให้ชาวพุทธทำความเข้าใจ และยอมรับผลการพยากรณ์เพื่อเตรียมใจรับผลจากกรรมนั้น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

กล่าวได้ว่า กระบวนการทั้งหมดนั้นก็เพื่อช่วยแก้ปัญหาความทุกข์ของคนอื่น โดยทำให้ผู้มีความทุกข์ได้ตระหนักถึงปัญหาของตนเอง ด้วยวิธีการที่ผู้มีความทุกข์ ได้รู้จักความทุกข์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง มีชีวิตอยู่อย่างรู้เท่าทันความทุกข์ รู้เหตุเกิดของความทุกข์ รู้การดับทุกข์ คือการดับความอยากแห่งต้นเหตุที่เข้าไปยึดมั่น และ

รู้หนทางที่ดำเนินสู่การดับความทุกข์ คือการปฏิบัติตามทางสายกลาง เพื่อที่จะเข้าถึงการดับความทุกข์ ซึ่งเรียกว่า หลักอริยสัจ 4 ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ที่ปรากฏชัดในคัมภีร์พระไตรปิฎกนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

จากการได้วิจัยกระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ ด้วยหลักพุทธสันติวิธี ได้ค้นพบองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ ที่ควรนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สุขดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

- 1) สมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ ควรนำองค์ความรู้โมเดลกระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์ด้วยหลักพุทธสันติวิธี ไปเผยแพร่สู่สมาคมอื่น
- 2) พัฒนาระบบการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์ด้วยหลักพุทธสันติวิธี เป็นหลักสูตรอบรมให้กับนักโหราศาสตร์รุ่นใหม่
- 3) พัฒนาต่อยอดและบรรจุไว้เป็นเนื้อหาสาระวิชา ที่ใช้ในการเรียนการสอนในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ เพื่อให้ นักโหราศาสตร์รุ่นใหม่ได้เรียนรู้กระบวนการขั้นตอนในการให้คำปรึกษาตามแนวทางพุทธสันติวิธีที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) พัฒนาต่อยอดเป็นโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนวิชาโหราศาสตร์กับกระบวนการให้คำปรึกษาแบบพุทธสันติวิธี ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ
- 2) ศึกษาวิจัยวิธีบูรณาการสหสาขาวิชาการในกระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติด้วยหลักพุทธสันติวิธี

References

- Chantarasukun, A. (1992). *Theory and methods of counseling*. Bangkok: Department of Educational Psychology and Guidance Kasetsart University.
- Hiransri, G. (2011). *Study the consistency of forecasting principles in the Buddha Scriptures Theravada Religion and Thai Astrology*. (Master's Thesis). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Ayutthaya.
- Hiransri, G. (2019). Famous astrologers in the field of astrology. *Interview*. July, 30.
- Ngamsrirojanakun, D. (2019). Astrology Instructor in International Astrology Society. *Interview*. December, 19.
- Kosolnawatwong, M. (1998). *Buddhist theory and counseling techniques*. Bangkok: Suwiriyaarn Publishing.
- Phosri, C. (2019). Prophets or astrologers. *Interview*. July, 20.

Phongcharoen, P. (2019). President of the International Astrology Society. *Interview*. August, 13.

PhraDhampitaka P.A.Payutto, (2008). *Buddhist Dictionary the Dharma Compile*. Bangkok: S. Printing Mass Products Co., Ltd.

Phrakruphawana Wiranusitwit, (2017). *Buddhist psychological counseling process*. Buddhist Psychology Program Faculty of Humanities. Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Retrieved June 3, 2019, from: file:///C:/Users/user/Downloads/141883-Article%20Text-377222-1-10-20180823%20 (13).pdf.

Phramahaprasak Akkhapanyo, (1998). *Beliefs about astrology and the law of action of Thai Buddhists*. (Doctoral Dissertation). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya Universit Ayutthaya.

Phuchthonlang, P. (2014). *The form of Buddhist consultation according to the principles of Kalyanamitta principles*. (Doctoral Dissertation). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Ayuttaya.

Ruchiwanitkun, P. (1981). *The Study of Mental Health Problems of Clients in the Fortune Teller: A Case Study of the Clients of the Astrology Association of Thailand*. (Master's Thesis). Faculty of Social Sciences: Thammasat University. Bangkok.

Sritulula, A. (2019). Famous astrologers in the field of astrology, International Astrology Association. *Interview*. October, 10.

Thabthiwmai, Y. (1981). *Astrology, Economy and Politics*. Bangkok: Delphie Publishing.

Vachiro, P. (2019). Astrology Instructor in International Astrology Society. *Interview*. October, 13.

Viwatchaphuri, N. (2011). *A Study of Belief Behavior of Buddhists Interested in Astrology Towards astrology and the doctrine 4 "*. (Master's Thesis). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Ayuthaya.